

ВИЛНЮСКА ДЕКЛАРАЦИЯ НА СЪВЕТА НА ПРЕЗИДЕНТИТЕ НА БЪЗНИСЮРЪП

СПАСЯВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ИНДУСТРИЯ ЧРЕЗ МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА

Европейската промишленост е изложена на риск. Предприятията от всички размери и сектори в цяла Европа са дълбоко загрижени за състоянието на нашата икономика и за бавното въвеждане на мерки за нейното укрепване. Нарастващият геополитически натиск, повишаващите се разходи и натрупаната регулаторна тежест продължават да подкопават инвестициите, растежа и създаването на работни места в Европа. Европа трябва да предприеме решителни действия за подобряване на конкурентоспособността си, улесняване на инвестициите, разширяване на иновациите и противодействие на нелоялната конкуренция. Постигането на осезаеми подобрения, които да бъдат усетени от предприятията, е по-належащо от всякога. Силната европейска икономика е от съществено значение за продължаващата подкрепа на Европа за Украйна и за постигането на нашите цели в областта на сигурността, околната среда, цифровизацията и социалната сфера. Икономическата сигурност и устойчивостта на Европа зависят от конкурентоспособна промишлена база, устойчиви вериги на доставки, сигурна критична инфраструктура и способността на предприятията да поддържат дейността си във времена на криза. Това е посланието на Съвета на президентите на BusinessEurope, които се събраха във Вилнюс по покана на LPK, литовската федерация-членка на организацията, пет седмици преди началото на литовското председателство на Съвета на Европейския съюз.

През първата половина на 2027 г. BusinessEurope призовава лидерите на ЕС да:

01 УСКОРЯТ ПРИЛАГАНЕТО НА МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РЕГУЛАТОРНАТА ТЕЖЕСТ НА НИВО ЕС И СЕ ВЪЗДЪРЖАТ ОТ СВРЪХРЕГУЛИРАНЕ В ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Намаляването на регулаторната тежест и улесняването на спазването на законодателството на ЕС е един от най-бързите и най-рентабилни начини за подобряване на конкурентоспособността на Европа. От решаващо значение е да се спазва обявената законодателна дисциплина, да се избягва създаването на нова регулаторна тежест, да се ускори работата по опростяване на законодателството на ЕС на всички нива, да се рационализира издаването на промишлени разрешителни и да се проведе обявеното задълбочено преразглеждане на достиженията на правото на ЕС, за да се постигне обещаното намаляване на регулаторната тежест с най-малко 25 % за всички предприятия и с 35 % за МСП. BusinessEurope направи много конкретни предложения в своя „Omnibook“. Досега са разгледани едва 7 % от тях.

МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДПРИЕМАТ:

- Да се финализира приемането на проста и привлекателна форма „EU Inc.“ – фокусирана върху дружественото право и избягваща добавянето на прекалено сложни разпоредби за участие на работниците – за да се даде възможност на дружествата да разширяват дейността си в цяла Европа с по-малко бюрокрация;

- Да се направят допълнителни значими предложения за опростяване на регулаторната рамка и процедурите за издаване на разрешения на ниво ЕС, като се използват почти 140-те конкретни предложения, изложени в „Omnibook“ на BusinessEurope;

- Да се опрости банковото регулиране в ЕС, включително чрез предстоящия пакет за конкурентоспособност и опростяване на банковия сектор, като се гарантира по-пропорционална и чувствителна към риска пруденциална рамка, която постига правилния баланс между опазването на финансовата стабилност и подкрепата за реалната икономика, като същевременно се намаляват ненужните регулаторни тежести и се укрепва капацитетът на банките да финансират предприятия, по-специално компании без кредитен рейтинг и МСП;

- Да се гарантира, че новите законодателни инициативи, като Закона за ускоряване (декарбонизацията) на индустрията, Закона за обществените поръчки, Закона за развитието на облачните технологии и изкуствения интелект и Закона за цифровата справедливост, не създават допълнителна тежест за европейските компании и спазват рамката за по-добро регулиране;

- Да се гарантира, че Законът за качествените работни места опростява, а не усложнява регулаторната рамка, и допринася за повишаване на европейската конкурентоспособност, тъй като тя е основата за създаването на качествени работни места;

- Да се разработи проста и технологично неутрална енергийна рамка за периода след 2030 г., която да позволи на държавите-членки и предприятията да осъществят декарбонизация при най-ниски разходи, като разчитат на диверсифицирани доставки и дългосрочни партньорства с надеждни производители;

- Осигуряване на централна роля на системата за търговия с емисии (СТЕ) в климатичната рамка на ЕС за периода след 2030 г., като същевременно се поддържа ефективна защита срещу „изтичането на въглерод“ — което включва премахване на условията за безвъзмездно разпределение на квоти и въвеждане на трайно решение за износа чрез механизма за регулиране на въглеродните емисии на границите (СВАМ) — както и достатъчно финансиране за операторите в рамките на СТЕ.

02 ДОПЪЛНЯТ ПЛАНА ЗА ДЕЙСТВИЕ „ЕДНА ЕВРОПА, ЕДИН ПАЗАР“ С ДЪЛГОСРОЧНА ВИЗИЯ ЗА НАШИЯ ЕДИНЕН ПАЗАР

Стратегията и пътната карта „Една Европа, един пазар“ предоставят полезни срокове за приключване на законодателната работа. Липсва ни обаче дългосрочна визия за това къде искаме да бъде Единният пазар след десет години, с ясни ключови показатели за ефективност и измерими цели за трансграничната интеграция и прилагането на правилата на Единния пазар, както беше направено за зеления и цифровия преход.

МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДПРИЕМАТ:

- Да се определи основна цел за интеграцията на единния пазар за 2035 г., съчетана с няколко по-конкретни цели, като например увеличаване на търговията със стоки и услуги в рамките на ЕС с 2 % до 2030 г., премахване на „ужасната десетка“ от бариери до края на 2027 г. и цел за спазване от държавите-членки на законодателството на ЕС за единния пазар;

- Да се улесни мобилността в Европа чрез пакета за справедлива трудова мобилност, да се подобри взаимното признаване на квалификациите и да се намали административната тежест чрез насърчаване на по-широкото използване на цифрови инструменти, като например наскоро приетата електронна декларация;

- Да се мобилизират частни инвестиции в голям мащаб чрез подобряване на рамковите условия за инвестиции, задълбочаване на европейските капиталови пазари и укрепване на достъпа до финансиране за предприятията, включително рисков и растежен капитал, за да се насочат

повече европейски спестявания към продуктивни инвестиции, иновации и разрастващи се предприятия, както е предложено в приоритетите на BusinessEurope за Съюза на спестяванията и инвестициите и относно европейските стартиращи и разрастващи се предприятия.

03 ОСИГУРЯТ ЕНЕРГИЯ НА КОНКУРЕНТНИ ЦЕНИ И ПРЕДОТВРАТЯТ „ИЗТИЧАНЕТО НА ВЪГЛЕРОД“

Декарбонизацията трябва да подобри конкурентоспособността и не може да означава деиндустриализация. В целия ЕС предприятията се сблъскват с упорито високи цени на енергията, което ги поставя в неравностойно положение на световните пазари и изтласква промишлеността и свързаните с нея работни места извън Европа.

МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДПРИЕМАТ:

- Намаляване на енергийните данъци, таксите и разходите за мрежови услуги като се гарантира, че намаленията се отразяват в по-ниски крайни енергийни разходи за предприятията и гарантиране, че мерките за икономия на енергия не водят до срив на промишленото търсене;
- Насърчаване на интеграцията на енергийните пазари в ЕС и развитието на трансгранични междусистемни връзки, електроенергийни мрежи и съоръжения за съхранение, като се гарантира, че държавите-членки изграждат енергийни системи, които допринасят за по-широки ползи за системата, и че разгръщането на междусистемните връзки е балансирано с отговорностите на отделните държави-членки;
- Да се разработи проста и технологично неутрална енергийна рамка за периода след 2030 г., която да позволи на държавите-членки и предприятията да декарбонизират при най-ниски разходи, като разчитат на диверсифицирани доставки и дългосрочни партньорства с надеждни производители;
- Осигуряване на централна роля на системата за търговия с емисии (СТЕ) в климатичната рамка на ЕС след 2030 г., като същевременно се поддържа ефективна защита срещу „изтичането на въглерод“, което включва премахване на условията за безплатно разпределение на квоти и въвеждане на трайно решение за износа чрез механизма за въглеродни корекции на границите (CBAM), както и достатъчно финансиране за операторите в рамките на СТЕ.

04 ВЪВЕДАТ НОВА МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА, КОЯТО ДА УКРЕПВА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТТА

Непропорционалните съкращения на финансирането за конкурентоспособност и новите корпоративни данъци като CORE няма да превърнат Европа в по-привлекателно място за инвестиции. Напротив, следващата МФР трябва да укрепи конкурентоспособността на Европа, да стимулира частните инвестиции и да концентрира ресурсите там, където европейските действия осигуряват най-голяма добавена стойност.

МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДПРИЕМАТ:

- Да се запазят предложените от Комисията увеличения на разходите за повишаване на конкурентоспособността, като се осигури засилено финансиране за Европейския фонд за конкурентоспособност, Механизма „Свързване на Европа“, инициативата „Глобална Европа“ и се увеличи финансирането за „Хоризонт Европа“;

- Да се избегне прилагането на принципа „без значителна вреда“ да води до автоматични секторни изключения или да ограничава достъпа до финансиране от ЕС за инвестиции, подкрепящи индустриалната трансформация, иновациите и декарбонизацията;

- Да се осигури адекватно финансиране за политиката на сближаване, включително за Европейския фонд за регионално развитие, и то да се насочва все повече към конкурентоспособността, като се отрежда значима роля на бизнеса и социалните партньори в националните и регионалните планове за партньорство;

- Да се продължи с Европейския социален фонд като самостоятелен инструмент за подкрепа на заетостта, развитието на умения чрез учене през целия живот и учене на работното място, както и на социалния диалог, като финансирането се насочва към доказани нужди на пазара на труда, недостиг на квалифицирани кадри, както и към обучение, инициирано от предприятията;

- Да се отхвърлят увеличенията на данъчното облагане на бизнеса, като например данъкът CORE или данъкът върху цифровите услуги, с цел финансиране на бюджета на ЕС, тъй като европейските предприятия вече са изправени пред висока средна данъчна тежест в сравнение с глобалните си конкуренти и тъй като такива мерки рискуват да генерират ограничени допълнителни приходи, като същевременно налагат непропорционални разходи за спазване на изискванията и административни разходи на предприятията, което допълнително подкопава тяхната конкурентоспособност.

05 ПРОДЪЛЖАВАТ ДА НАСЪРЧАВАТ ДИВЕРСИФИКАЦИЯТА НА ТЪРГОВИЯТА И РАВНИТЕ УСЛОВИЯ

Докато привеждаме икономиката си в ред, трябва да защитаваме интересите си, когато се сблъскваме с държавни политики, които създават пазарни изкривявания, системни рискове и опасни зависимости, засягащи промишления капацитет на Европа, както и икономическия растеж и заетостта в Европа.

МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДПРИЕМАТ:

- Да продължим да провеждаме амбициозна и проактивна търговска политика за стимулиране на износа към растящите пазари, за подкрепа на диверсификацията на веригите за доставки и за осигуряване на достъп до критично важни суровини на конкурентни цени чрез временно прилагане и безпроблемна ратификация на споразумението с Меркосур, както и на споразуменията за свободна търговия с Мексико, Индия, Индонезия и Австралия;

- Да отстоява и защитава икономическите интереси на ЕС спрямо страни като Китай, които нарушават търговията чрез субсидии, предизвикани от държавата промишлени свръхкапацитети или подценени валути, като използва по-решително набора от инструменти за търговска защита, сътрудничи си с партньори, споделящи същите възгледи, поддържа отворен диалог и изразява по-ясно свързаните с това разходи, за да се гарантира, че предприетите действия са балансирани и се избягва по-нататъшна загуба на конкурентоспособност за европейската промишленост;

- Да стабилизира отношенията със САЩ, като гарантира, че и двете страни спазват Съвместното рамково споразумение между ЕС и САЩ и работят за преодоляване на съществуващите търговски и геополитически пречки по начин, който е взаимноизгоден;

- Да се надграждат резултатите от срещата на върха между ЕС и Обединеното кралство, за да се поправи пътят към по-тясно сътрудничество и засилени търговски и инвестиционни потоци.

06 ИЗПОЛЗВАТ СТРАТЕГИЯТА ЗА СИГУРНОСТ И УСТОЙЧИВОСТ НА ЕВРОПА ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ИНДУСТРИАЛНАТА КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ

Сигурността и отбраната вече са неразделна част от програмата за конкурентоспособност на Европа. Защитата на европейската сигурност изисква укрепване на конкурентоспособността, промишлената база, иновационния капацитет и икономическата устойчивост на Европа. BusinessEurope потвърждава подкрепата си за Украйна, нейния народ и европейското ѝ бъдеще и подчертава, че една по-силна и по-устойчива Европа е от съществено значение за поддържането на тази подкрепа.

МЕРКИ, КОИТО ТРЯБВА ДА СЕ ПРЕДПРИЕМАТ:

- Да се гарантира, че общата стратегия за сигурност, отбрана и готовност ще бъде двигател на промишления растеж и иновациите в цяла Европа, като се разработи проактивен модел, обхващащ цялото общество, който насърчава ефективното публично-частно сътрудничество за осигуряване на функционирането на критичната инфраструктура, веригите за доставки, промишлените системи и единния пазар.

- Да се използват увеличените инвестиции в отбраната за укрепване на индустриалната и технологичната база на Европа, за стимулиране на иновациите, за подкрепа на висококвалифицираните работни места и за укрепване на дългосрочната производителност, като се обърне специално внимание на нуждите на МСП и на производителите на технологии с двойно предназначение. Да се осигури достъп до финансиране и растеж на капитала за разширяване на стратегическите индустриални възможности и да се използва максимално европейските инструменти, като Европейския фонд за отбрана (EDF), SAFE, EDIP и механизмите за финансиране на ЕИБ;

- Укрепване на координацията в областта на обществените поръчки, стандартите, контрола върху износа, веригите на доставки и военната мобилност, с цел намаляване на фрагментацията, мащабиране на производството и осигуряване на бързо разгръщане;

- Гарантиране, че мерките за икономическа сигурност остават целенасочени, пропорционални и основани на факти, като се избягват протекционизмът и ненужните смущения в европейските вериги на доставки. Обявената инициатива „DiversifyEU“ следва да подкрепя доброволната и пазарно ориентирана диверсификация, без да създава допълнителни изисквания за отчитане или да обвързва решенията на предприятията относно избора на доставчици;

- Да се ускори прилагането на Закона на ЕС за критичните суровини и на плана за действие „RESouceEU“ с цел осигуряване на диверсифицирани доставки на суровини чрез по-бързо издаване на разрешения, целево финансиране и намаляване на рисковете, свързани с инвестициите, както и чрез дългосрочни договори за изкупуване, подкрепящи проекти за критични суровини по цялата верига на стойността в Европа и с партньори.

Европа разполага с талантливи хора, иновативни компании и ценна промишлена база, но европейските компании имат силни конкуренти, а работните места в промишлеността намаляват. Европа не може да постигне просперитет само чрез регулиране и данъци. Тя трябва да задълбочи единния пазар, да намали регулаторната тежест, да се справи с високите енергийни разходи и да приеме амбициозна и ориентирана към бъдещето многогодишна финансова рамка, за да подобри позициите на ЕС като място за инвестиции. В същото време Европа трябва да защитава интересите си, когато се сблъсква с държавни политики, които създават пазарни изкривявания, и да насърчава диверсификацията на търговията, за да могат качествените работни места да процъфтяват в Европа. Няма време за губене. Постигането на осезаеми подобрения, които се усещат на място, е по-наложително от всякога.